МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, телефон (056) 374-98-00, 374-98-01, факс (056) 374-98-41, 374-98-42, E-mail: cdep@mail.dnu.dp.ua

"28" 03 2019р. № 18-552-70

на № _____ від _____

Довідка про творчий внесок у роботу

«Просторова екологія як основа відновлення біотичного потенціалу екосистем»,
подану на здобуття Державної премії України у галузі науки та техніки
доктора біологічних наук, професора, завідувача кафедри зоології та екології
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Пахомова Олександра Євгеновича

У рамках виконання роботи Пахомов Олександр Євгенович виступив як співавтор розробки концепції просторової екології, формалізації та кількісного оцінювання просторової структури екосистем у плануванні раціонального природокористування в умовах глобальних змін клімату. Ним узагальнено фундаментальні еволюції механізми, які визначають пристосування живих організмів до умов антропогенно трансформованого середовища (підручники «Теорія еволюції (системний розвиток життя на Землі)», 2012; «Функціональна зоологія», 2011; «Етологія (основи поведінки тварин)», 2010; «Екологія», 2014). О.Є. Пахомов – співавтор 15 наукових монографій, присвячених проблемам збереження біологічного різноманіття та оптимізації природничого потенціалу України. Серед них серія монографій під науковою редакцією О.Є. Пахомова «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область» (Ссавці (Mammalia), 2006; Земноводні та плазуни (Amphibia et Reptilia), 2007; Булавовусі лускокрилі (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea), 2007; Дощові черв'яки (Lumbricidae), 2007; Круглороті (Cyclostomata), Риби (Pisces), 2008; Птахи: Негоробцеподібні (Aves: Non-Passeriformes), 2008; Павуки (Aranei), 2010; Вищі різновусі лускокрилі. Ч. 1 (Lepidoptera: Lasiocampoidea, Bombicoidea, Noctuoidea), 2010; Вищі різновусі лускокрилі. Ч. 2 (Lepidoptera: Noctuoidea), 2011), розділи у двох монографіях провідних закордонних видавництв (Springer – International Publisher Science, IOS Press). В інших монографіях О.Є. Пахомова, присвячених дослідженню тварин у природних екосистемах («Функціональне різноманіття ґрунтової мезофауни заплавних степових лісів в умовах штучного забруднення середовища», 2005; «Еколого-біологічні особливості існування Aedes vexans (Diptera, Culicidae) в умовах заплавних дібров степового Придніпров'я», 2005; «Биогеоценотическая роль млекопитающих в почвообразовательных процессах степных лесов Украины», 1998), також значна частина матеріалів присвячена аналізу просторової структури екосистем в умовах глобальних змін клімату, стійкому розвитку природничого потенціалу України. У 2011 році під керівництвом О.Є. Пахомова видано «Червону книгу Дніпропетровської області (тваринний світ)» – одне з перших подібних видань в Україні. О.Є. Пахомовим уперше створено класифікацію середовищетвірної активності ссавців на ґрунтотвірні процеси, узагальнено та кількісно оцінено ефективність основних видів їх впливу на природні екосистеми. Вперше оцінено роль середовищетвірної активності ссавців за техногенного впливу, зокрема у процесах самоочищення ґрунтів від промислового та радіаційного забруднення. Встановлені закономірності стали науковою основою для здійснення

системи заходів із підвищення біологічного різноманіття природних і антропогенно трансформованих екосистем України.

О.Є. Пахомов – науковий керівник держбюджетних тем «Антропогенна динаміка зооценозів Лісостепу та Степу лівобережної України і Криму та перспективи їх охорони, оптимізації та природокористування» (№ 0100U005215), «Функціональна роль тварин в утворенні механізмів гомеостазу в екосистемах промислових регіонів» (№ 0103U000555), «Зооценоз як компонент екосистемних процесів саморегуляції в умовах трансформації довкілля» (№ 0106U000818), «Структурно-функціональна організація зооценотичного блоку екосистем Степового Придніпров'я» (№ 0109U000138), «Середовищетвірна роль тварин у природних і трансформованих екосистемах в умовах напруженого техногенного тиску на довкілля» (№ 0112U000260), міждержавного Україно-Угорського наукового проекту (№ 0109U006001), багатьох госпдоговірних тем із дослідження тварин на замовлення Дніпропетровської облдержадміністрації.

Під керівництвом О.Є. Пахомова підготовлено понад 40 проектів, якими розширено екологічну мережу Дніпропетровської області (у Павлоградському, Юр'ївському, Васильківському, Покровському, Межівському, Верхньодніпровському та Магдалинівському районах) на 48 тис. га – у 2,7 раза.

За плідну науково-педагогічну та виховну діяльність О.Є. Пахомова неодноразово нагороджували грамотами та відзнаками МОН України. У 2004 р. нагороджений почесним знаком МОН «Відмінник освіти України», у 2009 р. отримав почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

За темою роботи опубліковано 437 публікацій, серед яких 157 – статті у фахових виданнях (серед них 7 – статті у виданнях із бази даних Scopus, 9 – з Web of Science), 18 монографій, 5 підручників, 27 навчальних посібників. Згідно баз даних Scopus *h*-індекс – 2, Web of Science *h*-індекс – 2, згідно Google Scholar *h*-індекс – 17. Претендент підготовив 3 докторів та 8 кандидатів наук, дисертації яких безпосередньо пов'язані з темою роботи, яка подається на здобуття Премії.

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара,
член-кореспондент НАН України, проф. Поляков М. В.

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

49050, м. Дніпро, 50, пр. Гагаріна, 72, телефон (056) 374-98-00, 374-98-01, факс (056) 374-98-41, 374-98-42, E-mail: cdep@mail.dnu.dp.ua

"28" 03 2019р. № 88-552-71

на № _____ від _____

Довідка про творчий внесок у роботу

«Просторова екологія як основа відновлення біотичного потенціалу екосистем»,
яка подана на здобуття Державної премії України у галузі науки та техніки
кандидата біологічних наук, професора кафедри зоології та екології Дніпровського
національного університету імені Олеся Гончара
Булахова Валентина Леонтійовича

Створив нові наукові напрямки, які стали теоретичною та практичною основою дослідження та практичного використання екосистемних сервісів в Україні. Це – «Зооекологічні основи степового лісознавства», «Структурно-функціональна зоологія», «Зооекологічні основи реабілітації техногенно-трансформованих екосистем». Створив наукову школу «Структурно-функціональна зоологія», яка стала основою для організації відповідних досліджень в Україні та за кордоном: у Білорусії (Гомельский університет), Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, Харківському національному педагогічному університеті, Запорізькому національному університеті, у Біосферному заповіднику «Асканія-Нова», у Державному Дніпровсько-Орільскому природному заповіднику та інших навчальних і науково-дослідних установах.

Під науковим керівництвом захищено 20 кандидатських дисертацій. Біля 600 наукових праць, серед яких 5 монографій, підручників з грифом МОН – 3, навчальних посібників – 22 та перший у світі підручник «Функціональна зоологія».

Організував перший і єдиний на Дніпропетровщині державний Дніпровсько-Орільский природний заповідник та понад 10 заказників загально-державного значення. Вперше на практиці відновлено біологічне різноманіття шляхом зооекологічної реабілітації відпрацьованих земель марганцево-гірничих виробництв на основі наукового використання екосистемних сервісів, які надаються тваринним населенням.

Акліматизував у Дніпровських водосховищах тарань (*Rutilus rutilus*), яка стала важливим об'єктом рибного промислу (20–30%) та вдалим прикладом впровадження та менеджменту екосистемних сервісів.

Загальна кількість реферованих публікацій - понад 80, загальна кількість посилань на публікації автора (згідно бази даних Google Scholar) – 915. На сьогодні h-індекс проф. В.Л. Булахова (Google Scholar) –11.

Ректор Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара

проф. Поляков М. В.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

вул. Г. Сковороди, 1/3, м. Полтава, 36003, тел./факс: (0532) 50-02-73,
E-mail: pdaa@pdaa.com.ua Код ЄДРПОУ 00493014

05.03.2019 № 01-02/16 На №_____від _____

Довідка про творчий внесок у роботу
«Просторова екологія як основа відновлення біотичного потенціалу екосистем», яка подана на здобуття Державної премії України у галузі науки та техніки доктора сільськогосподарських наук, професора кафедри землеробства та агрохімії Полтавської державної аграрної академії Писаренка Павла Вікторовича

У рамках виконання роботи Писаренко Павло Вікторович виступив як співавтор концепції екоморфічних матриць та концепції екосистемних сервісів в умовах глобальних змін клімату як інструменту досягнення стійкого розвитку природничого потенціалу України. Ним представлено новий підхід до технології вирощування сільськогосподарських культур за допомогою природних розсолів та мінералів. Наведено результати дослідження реакції культурних рослин і бур'янів на обробку природними розсолами і мінералами. Визначено санітарно-гігієнічну та токсикологічну оцінку запропонованих речовин природного походження. Досліджено механізм дії природних розсолів і мінералів на рослини, фізико-механічні та хімічні властивості ґрунту, а також вплив на життєдіяльність ґрунтової мікрофлори. Доведено можливість використання природних розсолів і мінералів у чистому вигляді та в суміші з пестицидами проти шкідливих організмів в агробіоценозах. Встановлено ефективність використання природних розсолів і мінералів з метою покращення якості органічних добрив та використання їх як екологобезпечних замінників мінеральних добрив. На основі теоретичних узагальнень, результатів експериментальних досліджень і прогнозних розрахунків проведено біоенергетичну та економічну оцінку запропонованих заходів по використанню природних розсолів і мінералів у землеробстві з метою зменшення техногенного навантаження на навколишнє середовище і підвищення якості сільськогосподарської продукції. Дослідження динаміки процесів, що відбуваються в агроекосистемах та прогноз їх розвитку у майбутньому проведено на основі еколого-математичних моделей, що дає можливість визначити найкращі способи управління агроекосистемою для досягнення заданої мети і прогнозувати прямі і опосередковані наслідки реалізації різних форм і способів впливу на агроекосистему. У результаті узагальнення експериментальних даних теоретично обґрунтована доцільність комплексного ведення сільськогосподарського виробництва на

екологобезпечній основі шляхом впровадження зональних оптимізаційних, прогнозних моделей і моделей прийняття рішень. На основі створених моделей рекомендовано напрямки екологічно безпечного високоефективного використання землі та біологізації сучасного ресурсозберігаючого землеробства, процеси формування зростаючої родючості ґрунту, принципи побудови раціональних сівозмін, екологобезпечні шляхи удосконалення обробітку ґрунту, заходи підвищення продуктивності сільськогосподарських рослин і тварин та покращення якості продукції рослинництва і тваринництва.

За темою роботи опубліковано 157 публікація, серед яких 135 статей (серед яких 5 статей у виданнях, які присутні у наукометричній базі даних Web of Science), 5 монографій, 3 навчальних посібників. Згідно баз даних SCOPUS h-індекс – 1, Web of Science h-індекс – 1, згідно Google Scholar – h-індекс 7 (i10-index – 3).

Претендентом підготовлено 7 кандидатів наук та 1 доктор наук, дисертації яких безпосередньо пов'язані з темою роботи, яка подається на здобуття Премії.

Ректор Полтавської державної аграрної академії, проф. Аранчій В.І.

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

49050, м. Дніпро, 50, пр. Гагаріна, 72, телефон (056) 374-98-00, 374-98-01, факс (056) 374-98-41, 374-98-42, E-mail: cdep@mail.dnu.dp.ua

"28" 03 2019р. № 88-552-74

на № _____ від _____

Довідка про творчий внесок у роботу

«Просторова екологія як основа відновлення біотичного потенціалу екосистем», яка подана на здобуття Державної премії України у галузі науки та техніки доктора біологічних наук, професора кафедри зоології та екології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Жукова Олександра Вікторовича

У рамках виконання роботи Жуков Олександр Вікторович виступив як автор концепції екоморфічних матриць та співавтор розробки концепції просторової екології в умовах глобальних змін клімату та як інструменту досягнення стійкого розвитку природничого потенціалу України, що відображено у монографіях «Екоморфічний аналіз консорцій ґрунтових тварин» (2011), «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Дощові черв'яки (Lumbricidae)» (2007), «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Павуки (Aranei)» (2010), «Екологія техноземів» (2017). Ним розроблена технологія дешифровки даних дистанційного зондування Землі, яка дозволила створити алгоритм дослідження динаміки продукційного процесу в межах агроекосистем в просторі та у часі. Обґрунтовано положення про фітоіндикаторні шкали рослинності як показники просторової неоднорідності екологічних умов техногенно трансформованих територій. Розроблено вчення про екоморфи та екоморфічні матриці ґрунтових тварин (докторська дисертація, монографія «Екоморфічний аналіз консорцій ґрунтових тварин»). Запропоновано уявлення про просторову агроекологію як теоретичну основу точного землеробства та процедур його застосування в умовах техногенної трансформації сільськогосподарських угідь. Показаний зв'язок між біогеоценологічною пертиненцією та біологічним різноманіттям. Розроблені практичні інструменти впровадження принципів просторової агроекології для вирішення практичних задач у тому числі для прогнозування чисельності шкідливих сільськогосподарських тварин. Розроблені принципи зоологічної діагности техноземів.

За темою роботи опубліковано 161 публікація, серед яких 115 статей (серед яких 13 статей у виданнях, які присутні у наукометричній базі даних SCOPUS, 34 – у Web of Science), 5 монографій, 4 навчальних посібників. Згідно баз даних SCOPUS *h*-індекс – 2, Web of Science *h*-індекс – 5, згідно Google Scholar – *h*-індекс 16 (i10-index – 53).

Претендентом підготовлено 7 кандидатів наук, дисертації яких безпосередньо пов'язані з темою роботи, яка подається на здобуття Премії.

Ректор Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара проф. Поляков М. В.

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

49050, м. Дніпро, 50, пр. Гагаріна, 72, телефон (056) 374-98-00, 374-98-01, факс (056) 374-98-41, 374-98-42, E-mail: cdep@mail.dnu.dp.ua

"28" 03 2019р. № 88-552-72

на № _____ від _____

Довідка про творчий внесок у роботу

«Просторова екологія як основа відновлення біотичного потенціалу екосистем», яка подана на здобуття Державної премії України у галузі науки та техніки доктора біологічних наук, професора кафедри зоології та екології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Кунах Ольги Миколаївни

У рамках виконання роботи Кунах Ольга Миколаївна виступила як співавтор розробки концепції просторової екології в умовах глобальних змін клімату та як інструменту досягнення стійкого розвитку природничого потенціалу України, що відображено у монографіях «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Дощові черв'яки (Lumbricidae)» (2007), «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Павуки (Aranei)» (2010). Нею вперше розглянуто рекультивацію земель як процес відтворення екосистемних сервісів, доведена найбільша функціональна стійкість мономоделей та показана їх перспективність для відтворення сільськогосподарських угідь, показане особливе значення відновлення у процесі рекультивації перехідного горизонту як найважливішого драйвера функціональних процесів у техноземах, встановлені показники біологічного різноманіття рослинного покриву та тваринного населення техноземів Нікопольського марганцеворудного басейну, кількісно оцінено динаміку екологічних режимів техноземів протягом ґрунтогенезу, виконаний комплексний екоморфічний аналіз рослинного покриву та тваринного населення техноземів, які створені у процесі рекультивації земель, відкриті автоколивальні просторово-часові структури техноземів, наявність яких доводить ендогенні механізми стійкого функціонування початково штучних ґрунтоподібних утворень, для моделювання нелінійних сигмоподібних залежностей протягом ґрунтогенезу застосовувати модель Хілла, відкрита горизонтальна та вертикальна координація властивостей та режимів техноземів, показаний характер впливу різних типів підстилаючих порід на властивості техноземів як цілісних утворень, оцінені регуляторні екосистемні сервіси техноземів протягом ґрунтогенезу, показаний екосистемний сервіс техноземів як накопичувачей оксиду вуглецю, розкрита роль екоморф рослин та тварин як маркерів екосистемних сервісів.

За темою роботи опубліковано 81 публікація, серед яких 65 статей (серед яких 5 статейя у виданнях, які присутні у наукометричній базі даних SCOPUS, 15 – у Web of Science), 5 монографій, 4 навчальних посібників. Згідно баз Web of Science *h*-індекс – 4, згідно Scopus – 1, згідно Google Scholar – *h*-індекс 12 (i10-index – 17).

Ректор Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара — проф. Поляков М. В.

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

49050, м. Дніпро, 50, пр. Гагаріна, 72, телефон (056) 374-98-00, 374-98-01, факс (056) 374-98-41, 374-98-42, E-mail: cdep@mail.dnu.dp.ua

"28" 03 2019р. № 88-552-73

на № _____ від _____

Довідка про творчий внесок у роботу

«Просторова екологія як основа відновлення біотичного потенціалу екосистем»,
яка подана на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки
кандидата біологічних наук, доцента кафедри зоології та екології
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Голобородька Кирила Костянтиновича

У рамках виконання роботи Голобородько Кирило Костянтинович виступив як співавтор розробки концепції екосистемних сервісів в умовах глобальних змін клімату та як інструменту досягнення стійкого розвитку природничого потенціалу України, що відображено у монографіях «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Вищі різновусі лускокрилі. Булавовусі лускокрилі (*Lepidoptera*: *Hesperioidea*, *Papilionoidea*)» (2007), «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Вищі різновусі лускокрилі. Частина 1 (*Lepidoptera*: *Lasiocampoidea*, *Bombicoidea*, *Noctuoidea* (частина))» (2010), «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Вищі різновусі лускокрилі. Частина 2. Совки (*Lepidoptera*: *Noctuidae*)» (2011). Ним вперше розглянуто феномен запилення квіткових рослин як процес відтворення екосистемних сервісів, доведена провідна роль комплексу лускокрилих (Lepidoptera) у функціонуванні природних цілинних степових екосистем та штучних екосистем різного типу; установлена роль реліктових видів запилювачів у цілинних екосистемах Степової зони України; надано актуальну оцінку чисельності сучасних популяцій глобально рідкісних лускокрилих в Степовій зоні України; розроблена інноваційна методика оцінки життєздатності інвазійних організмів у новому середовищі; досліджені екологічні функції інвазійних лускокрилих в умовах Степової зони України; надано оцінку середовищетвірній ролі інвазійних лускокрилих у міському середовищі, через вплив на фізіологічний стан деревних рослин; розроблено нову методику фіто-санітарного моніторингу зелених зон урбоекосистем.

За темою роботи опубліковано 108 публікацій, серед яких 33 статті (1 стаття у виданнях, які присутні у наукометричній базі даних SCOPUS, 5 – у Web of Science), 6 монографій, 4 навчальних посібників, 2 патенти. Згідно баз Web of Science *h*-індекс – 2, згідно Google Scholar – *h*-індекс 6.

Ректор Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара

проф. Поляков М. В.

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

49050, м. Дніпро, 50, пр. Гагаріна, 72, телефон (056) 374-98-00, 374-98-01, факс (056) 374-98-41, 374-98-42, E-mail: cdep@mail.dnu.dp.ua

«28» 03 2019р. № 88-532-76

на № _____ від _____

Довідка про творчий внесок у роботу

«Просторова екологія як основа відновлення біотичного потенціалу екосистем»,
яка подана на здобуття Державної премії України у галузі науки та техніки
кандидата біологічних наук, доцента кафедри зоології та екології
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Гассо Віктора Яковича

Наукові дослідження Гассо Віктора Яковича з початку 1990-х років стосувалися екології хребетних тварин, визначення просторового розподілу амфібій і рептилій в біогеоценозах, ролі зооценозу в екосистемах та у народному господарстві. Гассо В.Я. став співавтором фундаментальної концепції оцінки ролі хребетних тварин в процесах функціонування екосистем різних типів. Прикладний аспект цієї концепції втілився у цілу низку наукових розробок та досліджень щодо значення земноводних і плазунів в умовах різноманітних біогеоценозів України. Результати цих досліджень знайшли своє відображення у багатьох статтях та у монографіях «Ecosystem services provided by animals under anthropogenic pressure within Ukrainian steppe» (2016), «Біогеоценотичні дослідження лісів степової зони України» (2016), «Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Земноводні та плазуни (Amphibia et Reptilia)» (2007). Наукові дослідження Гассо В.Я. дозволили визначити просторовий розподіл амфібій і рептилій, їх роль у збереженні первинної продукції екосистем та створенні вторинної продукції, з'ясувати їх значення у процесах ґрунтоутворення, у розповсюдженні та консортивних зв'язках паразитарних угруповань, визначити їх роль у процесах трансферу, біоакумуляції та біомагніфікації екотоксикантів у біогеоценозах, розкрити значення цих груп тварин у самоочищенні екосистем та запропонувати їх практичне використання у системах біоіндикації та біомоніторингу навколишнього середовища.

За темою роботи опубліковано 162 публікації, серед яких 51 стаття (серед них 3 статті у виданнях наукометричної бази даних SCOPUS, 11 – у Web of Science Core Collection), 3 монографії, 1 підручник, 3 навчальних посібника. Згідно баз даних SCOPUS *h*-індекс – 3, Web of Science *h*-індекс – 2, згідно Google Scholar *h*-індекс – 7 (Загальна кількість посилань – 401).

Претендентом підготовлено 2 кандидатів наук за спеціальністю 03.00.16 – екологія, дисертації яких безпосередньо пов'язані з темою роботи, яка подається на здобуття Премії.

Ректор
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, чл.-кор. НАНУ, проф. М. В. Поляков

02066747

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, телефон (056) 374-98-00, 374-98-01, факс (056) 374-98-41, 374-98-42, E-mail: cdep@mail.dnu.dp.ua

"28" 03 2019р. № 11-552-75

на № _____ від _____

Довідка про творчий внесок у роботу

«Просторова екологія як основа відновлення біотичного потенціалу екосистем»,
подану на здобуття Державної премії України у галузі науки та техніки
кандидата біологічних наук, доцента кафедри зоології та екології
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Бригадиренка Віктора Васильовича

У рамках виконання роботи Бригадиренко Віктор Васильович виступив як співавтор розробки концепції просторової екології, формалізації та кількісного оцінювання різноманіття екосистем у плануванні раціонального природокористування в умовах глобальних змін клімату. Ним визначено найпоказовіші організми, популяції та угруповання для застосування їх у якості біомаркерів антропогенної та кліматичної трансформації середовища, оцінено мінливість фізіологічних і морфологічних характеристик безхребетних тварин за умов зміни параметрів навколишнього середовища під час його антропогенно-кліматичної трансформації, досліджено багаторічні зміни таксономічного різноманіття ландшафтів різного ступеня трансформації на основі екоморфічного аналізу, оцінено зміни елементів ландшафтів і екосистем степової зони України, досліджено багаторічні зміни природних екосистем із найбільшим рівнем біологічного різноманіття, розроблено методичні рекомендації щодо комплексного оцінювання стану екосистем степової зони України з метою раціонального лісогосподарського, сільськогосподарського, водогосподарського та рекреаційного використання та охорони в умовах опустелювання та деградації земель України.

За темою роботи опубліковано 165 наукових публікацій, серед яких 105 статей у фахових виданнях (серед них 28 – статті у виданнях із бази даних Scopus, 32 – з Web of Science), дві колективні монографії, один підручник, чотири навчальні посібники із грифом МОНУ. Згідно баз даних Scopus *h*-індекс – 4, Web of Science *h*-індекс – 7, згідно Google Scholar *h*-індекс – 15. Під керівництвом претендента захищено одну кандидатську дисертацію, безпосередньо пов'язану з темою роботи, яка подається на здобуття Премії.

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара,
член-кореспондент НАН України, проф. Поляков М. В.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара 02066747